

鈞園映吳楊家法
 冰心雪壓腰何礙
 傍人呼作杏問他
 杏得尔清標
 仙題

吾家洗研池頭樹
 箇箇華開澹墨痕
 不要人誇好顏色
 只流清氣滿乾坤
 王冕元章為
 良佐作

ЦИВИЛИЗАЦИЈА ДРЕВНЕ КИНЕ

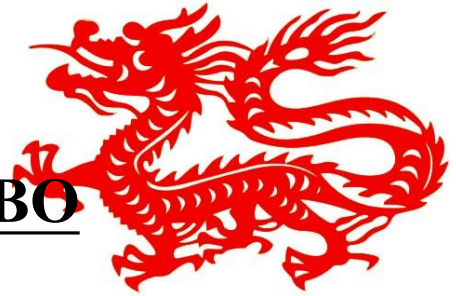
НР КИНА

- НАРОДНА РЕПУБЛИКА КИНА ИЛИ *КОНТИНЕНТАЛНА КИНА* ЈЕ ДРЖАВА У ИСТОЧНОЈ АЗИЈИ, СА ОБАЛОМ ОД 14.500 km И ГРАНИЦОМ КОЈА ИДЕ ДУЖ ВИЈЕТНАМА, ЛАОСА, МЈАНМАРА, ИНДИЈЕ, БУТАНА, НЕПАЛА, ПАКИСТАНА, АВГАНИСТАНА, ТАЏИКИСТАНА, КИРГИЗИЈЕ, КАЗАХСТАНА, РУСИЈЕ, МОНГОЛИЈЕ И СЕВЕРНЕ КОРЕЈЕ.
- ЧЕТВРТА ЈЕ ПО ВЕЛИЧИНИ ЗЕМЉА У СВЕТУ СА ПОВРШИНОМ ПРЕКО 9,6 МИЛИОНА km², А НАЈМНОГОЉУДНИЈА НА СВЕТУ СА 1,35 МИЛИЈАРДИ СТАНОВНИКА, ШТО ЈЕ 20 % ОД УКУПНЕ СВЕТСКЕ ПОПУЛАЦИЈЕ
- ЈЕДНА ОД ЧЕТИРИ НАЈСТАРИЈЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ НА СВЕТУ КОЈА ДАТИРА ОД ПРЕ 6000 ГОДИНА

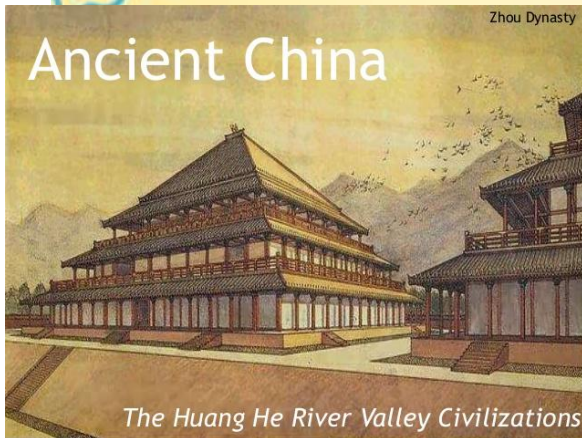

НАСТАНАК КИНЕСКЕ ЦИВИЛИЗАЦИЈЕ/ПРИМИТИВНО ДРУШТВО

- Период примитивног друштва у Кини траје од 1 700 000 година п.н.е до 22. века п.н.е када је основана династија **Хиа**.
- Примитивно друштво се дели на период хорди и период племенских заједница (матријархат и патријархат).
- Према легенди, **Жути цар** је био вођа групе племена на обали **Жуте реке (Хоангхо)** пре више од 4600 година. Он је започео гајење житарица и домаћих животиња, чиме је ова заједница племена почела да јача. Жути цар је повео племена у рат против племена Бога ватре и племена које је предводио Цхи Јоу, и све их је победио. После ове победе се племена Жутог цара и Бога ватре уједињују, те у дужем временском период живе заједно на обали Жуте реке. Од ових племена временом настаје кинеска нација, а оснивачем кинеске нације се сматра Жути цар, кога су наследили владари Јао, Схун и Ју (у кинеској историји представљају тзв. **“5 легендарних царева”**).

ПРВА КИНЕСКА ЦИВИЛИЗАЦИЈА
У ДОЛИНИ ЖУТЕ РЕКЕ

КИНЕСКЕ ДИНАСТИЈЕ

Кина је током већег дела свог постојања била царство и њома је од њеног уједињена 221. године п.н.е, па све до 1911. године, управљало седам великих династија. Поред ових седам најзначајнијих, било је и шест мање значајних царских породица, које су владале подељеним деловима земље у периоду од 220. па до 589 године. Седам најзначајних кинеских династија су:

Ћин (221-206. г.п.н.е.),

Хан (260. п.н.е. до 220. н.е.),

Танг (618 – 907. н.е.), **Сунг** (960 – 1126. н.е.),

Јуан (1279-1386. н.е.), **Минг** (1368 – 1644. н.е.) и

Ћинг (1644 – 1911. н.е.).

Chinese Dynasties

Qin Dynasty
221-206 BCE

Tang Dynasty
618-907

Song Dynasty
960-1279

Qing Dynasty
1644-1911

Ming Dynasty
1368-1644

Han Dynasty
206-581 CE

Yuan Dynasty
1279-1368

РОБОВЛАСНИЧКО ДРУШТВО

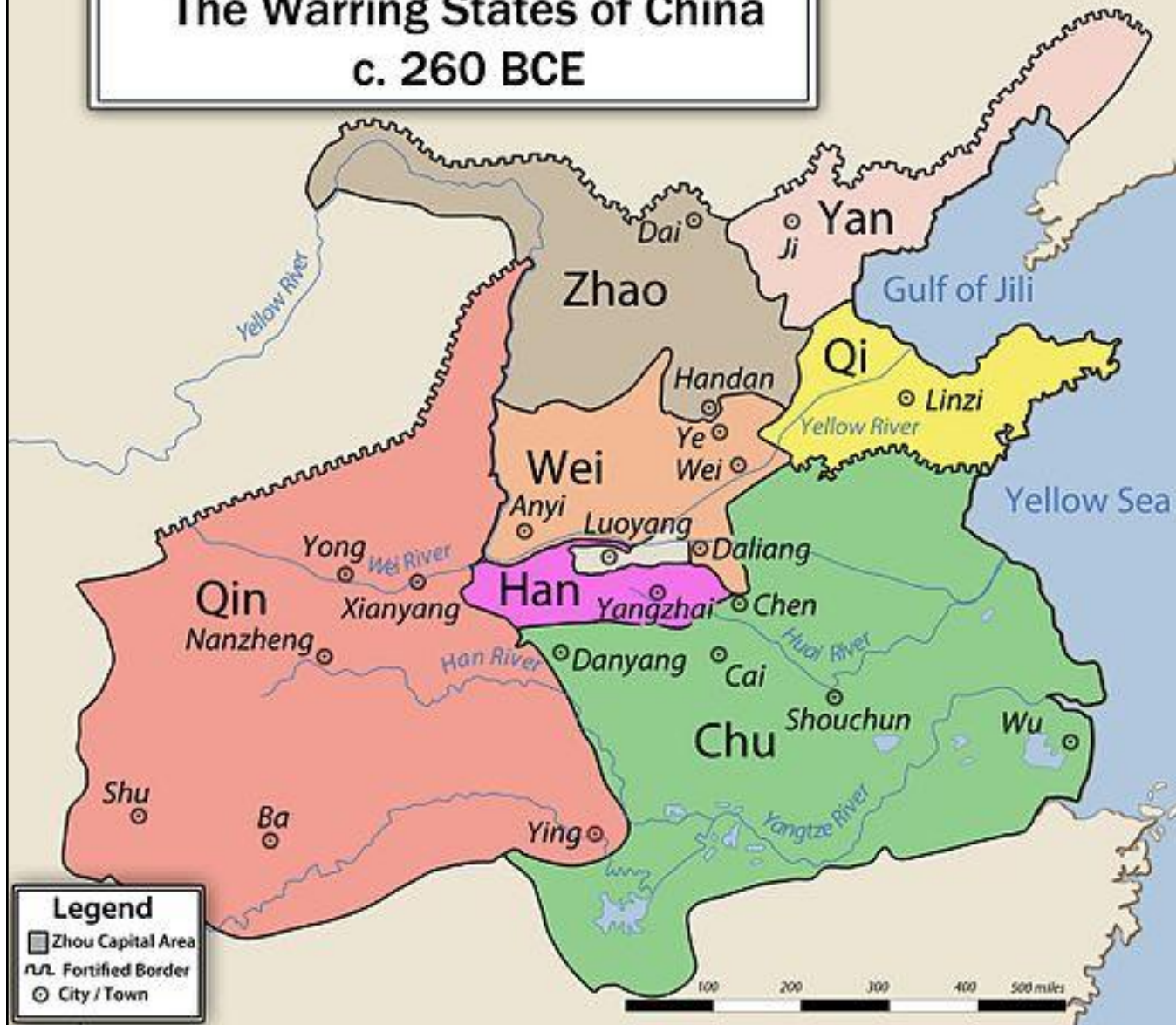

- Период робовласничког друштва у Кини траје од 22. века п.н.е до 476. год. п.н.е. и обухвата династије *Хиа, Сханг, Западни Зхоу и Период пролећа и јесени.*
- Период Западног Зхоу-а траје од 11. века п.н.е до 771.год.п.н.е. и представља период врхунца робовласничког друштва, док од 770.год. п.н.е до 476.год. п.н.е робовласничко друштво постепено пропада. У овом периоду, положај и позиција краљевске породице Зхоу ослабљује, али зато јачају положај и позиције племства. Захваљујући употреби гвожђа и развоју сточарства, повећава се пољопривредна производња и број приватних поседа земље, што доводи до распада робовласничког система државног власништва над земљом и система бунара и поља.
- *Период Пролећа и јесени* је период значајног развоја кинеске културе и

МИСЛИ.

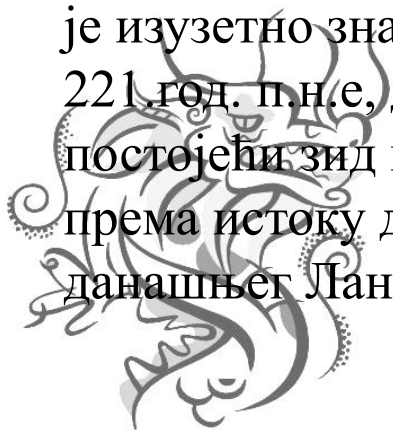
The Warring States of China c. 260 BCE

ФЕУДАЛНО ДРУШТВО

- Настанак феудалног друштва, које ће трајати све до последњих кинеских династија Минг и Ћинг, везује се за две зарађене државе-династије, Ћин и Хан.
- Период раног феудализма у Кини траје од 475.год. до 220. год.н.е. када новонастали слој земљопоседника покреће политичке реформе у феудалним државама. Врло бурне политичке промене дешавају се у држави Ћин која временом постаје најснажнија феудална држава. Током овог периода, остварује се значајан напредак друштва, економије, науке и технике, као и развој кинеске мисли. Држава Ћин је прва кинеска апсолутистичка и централизована феудална држава која је успела да уједини више различитих нација. Први цар Ћин-а (秦始皇 – Ћинсхихуанг) је изузетно значајна личност у историји Кине. Након уједињења Кине 221.год. п.н.е, да би спречио упаде Хуна са севера, искористио је већ постојећи зид на северу држава Ћин, Зхао и Јан као основу и продужио га према истоку до данашње провинције Лиаонинг, а према западу до данашњег Ланзхоу-а, тако створивши чувени **Кинески зид**.

ВЕЛИКИ КИНЕСКИ ЗИД КАО ТУРИСТИЧКА АТРАКЦИЈА

- НАЈВЕЋА ГРАЂЕВИНА И ФОРТИФИКАЦИЈА НА СВЕТУ, ДУЖИНЕ 21.196 КМ, ПРОСТИРЕ СЕ ОД СТЕПА СРЕДЊЕ АЗИЈЕ ДО ЖУТОГ МОРА
- ВИСИНЕ 10-16М, ШИРИНЕ 8 М, ИЗГРАЂЕН ОД КАМЕНА И ЦИГЛЕ У ПРАВЦУ ЗАПАД-ИСТОК ДУЖ КИНЕСКЕ ГРАНИЦЕ
- ГРАЂЕН У ПЕРИОДУ ОД 2500 ГОДИНА, ПОЧЕВ ОД ПЕРИОДА ПРОЛЕЋА И ЈЕСЕНИ (770-476 П.Н.Е), ПРЕКО ДИНАСТИЈЕ ЋИН ДО XIX ВЕКА
- НА УНЕСКО ЛИСТИ ОД 1987.
- ГОДИШЊА ТУРИСТИЧКА ПОСЕТА РАЗЛИЧИТИМ СЕКЦИЈАМА ЗИДА ИЗНОСИ **ПРЕКО 10 МИЛИОНА ТУРИСТА**

ВЕЛИКИ КИНЕСКИ ЗИД - ЗАНИМЉИВОСТИ

- УПРКОС УСТАЉЕНОМ ВЕРОВАЊУ ДА СЕ ОВА ГРАЂЕВИНА МОЖЕ ВИДЕТИ С МЕСЕЦА, БРОЈНЕ ЕКСПЕДИЦИЈЕ СУ ПОТВРДИЛЕ ДА ТО НИЈЕ ТАЧНО!
- ВЕЛИКИ КИНЕСКИ ЗИД СЕ СМАТРА НАЈДУЖИМ ГРОБЉЕМ НА ПЛАНЕТИ – ПОД ЊЕГОВИМ ТЕМЕЉИМА ДО САДА ЈЕ ПРОНАЂЕНО ПРЕКО МИЛИОН СКЕЛЕТА РАДНИКА КОЈИ СУ УЧЕСТВОВАЛИ У ЊЕГОВОЈ ГРАДЊИ
- ДУЖИНА КИНЕСКОГ ЗИДА ЈЕ 21.197 КМ, ДОК ЕКВАТОР ИЗНОСИ 40.075 КМ
- ТОКОМ КИНЕСКЕ РЕВОЛУЦИЈЕ 1966-1976 МНОГО МАТЕРИЈАЛА СА ЗИДА ЈЕ ОДНЕТО КАКО БИ СЕ ИЗГРАДИЛЕ КУЋЕ И ОБЈЕКТИ СЕЉАКА, ШТО ЈЕ ЗНАЧАЈНО НАРУШИЛО СТАЊЕ ОЧУВАНОСТИ ЗИДА ПОЈЕДИНИХ СЕКЦИЈА
- НА ПОЈЕДИНИМ ДЕЛОВИМА ШИРИНА ЗИДА ЈЕ ДОВОЉНА ДА СЕ МОЖЕ ПРОЋИ КОЛИМА

МУЗЕЈ ПРВОГ ЦАРА ДИНАСТИЈЕ ЋИН – РАТНИЦИ ОД ТЕРАКОТЕ (РАТНИЦИ СЈЕНА)

- МУЗЕЈ ОБУХВАТА ГРОБНИЦУ ПРВОГ КИНЕСКОГ ЦАРА ЋИН ШИ ХУАНА КОЈИ ЈЕ УЈЕДИНИО КИНУ 221. Г.П.Н.Е. ОН ЈЕ САХРАЊЕН ЗАЈЕДНО СА 7000 ВОЈНИКА ОД ТЕРАКОТЕ У ПРИРОДНОЈ ВЕЛИЧИНИ, КАКО БИ ЦАР И НАКОН СМРТИ ИМАО ВОЈСКУ ДА ЗАПОВЕДА
- СВАКА СКУЛПТУРА ЈЕ ЈЕДИНСТВЕНА, НЕМА ДВА ИДЕНТИЧНА ЛИЦА. ВОЈНИЦИ СУ ОКРЕНУТИ КА ИСТОКУ У БОРБЕНОЈ ФОРМАЦИЈИ, НАОРУЖАНИ ЛУКОВИМА И СТРЕЛАМА, КОПЉИМА И МАЧЕВИМА, А У ВРЕМЕ ОТКРИЋА 1974. ОРУЖЈЕ ЈЕ ЈОШ УВЕК БИЛО ОШТРО. СКУЛПТУРЕ СУ ПОРЕЂАНЕ У ТРИ НИВОА ОД 4-8 МЕТАРА
- НАЛАЗИШТЕ ЈЕ НА УНЕСКО ЛИСТИ ОД 1987, А ОД 1994. ЈЕ ПРЕТВОРЕНО У МУЗЕЈ
- 1980. ГОДИНЕ ОТКРИВЕНЕ СУ ДВЕ БРОНЗАНЕ КОЧИЈЕ КОЈЕ СУ ВУКЛА ПО ЧЕТИРИ КОЊА, УДАЉЕНЕ 20 МЕТАРА ОД ЦАРЕВОГ ГРОБА
- **ГОДИШЊА ПОСЕТА МУЗЕЈУ ИЗНОСИ ПРЕКО МИЛИОН ПОСЕТИЛАЦА**

Why

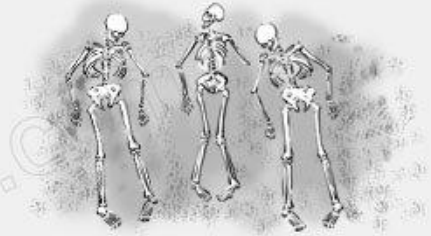
An afterlife army for First Emperor Qin

The terra-cotta army was created to safeguard and serve First Emperor Qin in his afterlife. He wanted to have the same military power and imperial status in the afterlife as he had enjoyed during his earthly lifetime.

A show of First Emperor Qin's glory

It was built to remember the army he led to triumph over the other Warring States and unite China.

Substitutes for actual human sacrifices

Early rulers from the Shang and Zhou Dynasties had soldiers, officials and other attendants buried along with the dead emperor. The terracotta figures were produced to replace actual human sacrifices.

How

These warriors and horses all were built without advanced tools but by hand.

More than 700,000 artisans and laborers constructed the Terracotta Army and Tomb Complex.

Hollow torso, solid head, arms and legs were created separately and then assembled.

40 years

The army took an estimated 40 years to complete.

1.8m, 160kg

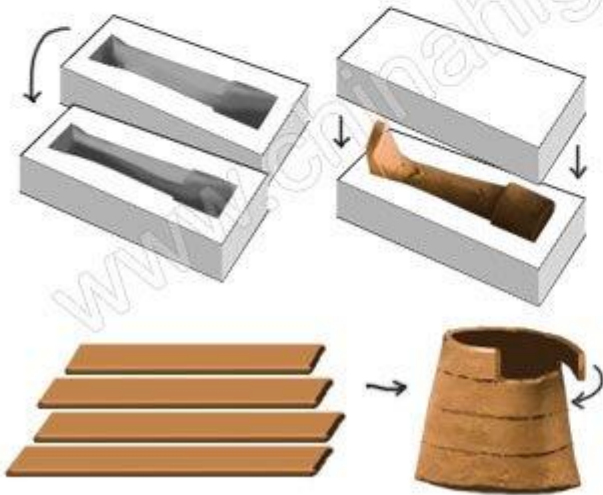
Each warrior was stamped with the name of the foreman responsible for its creation, in order to track any mistakes.

6 Steps to Make a Terracotta Warrior

1 Getting the clay

2 Making the parts separately:
head, torso, short tunic, arms, legs and hands

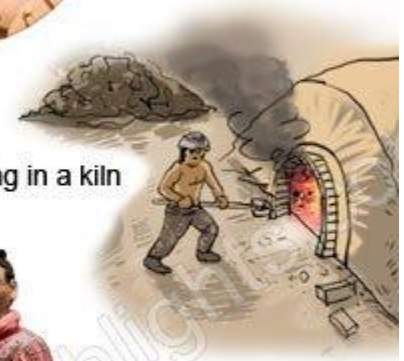

3 Putting the parts together

4 Carving

5 Firing in a kiln

6 Painting

The Categories of the Terracotta Warriors

Infantry		Charioteers	Cavalry
officers	soldiers		
 high rank officers	 middle rank officers	 chariot drivers	
 low rank officers	 lightly-armed foot soldiers	 chariot warriors	
	 heavily-armed foot soldiers		
	 standing archers		
	 kneeling archers		

Designed by: Cullen Chen

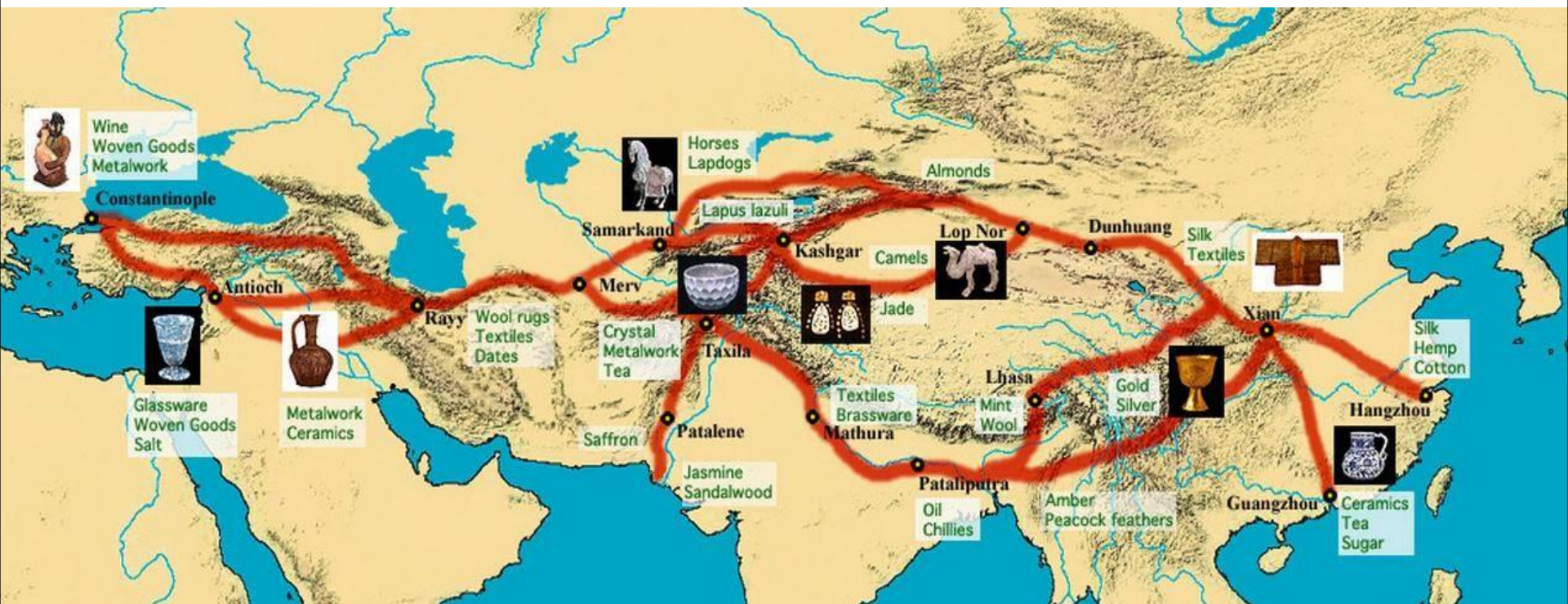

ФЕУДАЛНО ДРУШТВО

Западни Хан представљао је такође врло моћну феудалну династију. На почетку владавине Западног Хан-а, спроведена је политика обнављања друштва, што је довело до значајног економског опоравка и развоја, да би у време Цара Њу-а (140.год. п.н.е – 87.год. п.н.е) Кинеско царство постало моћније него икад. Западни Хан је познат по још већој централизацији власти, по прихватању конфучијанске мисли као основе друштва, по учесталим ратовима са Хунима, али и по отварању „пута свиле“, који је служио за трговинску размену свиле и других роба између Кине и Средоземља, као и за успостављање културне сарадње.

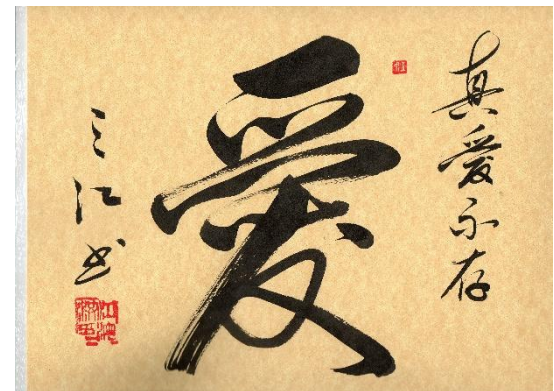

“ПУТ СВИЛЕ” ОД КИНЕ КА ЕВРОПИ

КИНЕСКИ ЈЕЗИК И ПИСМО

- ИАКО У КИНИ ПОСТОЈИ ОКО 80 РАЗЛИЧИТИХ ПИСАМА И 30 ЈЕЗИКА, КАО СТАНДАРДНИ ЈЕЗИК ПРИХВАЋЕНИ СУ МАНДАРИНСКИ ДИЈАЛЕКТ И СТАНДАРДИЗОВАНИ КИНЕСКИ КАРАКТЕРИ. КИНЕСКИ ЈЕЗИК ЈЕ ЈЕДАН ОД РАДНИХ ЈЕЗИКА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА
- НАЈСТАРИЈИ ЗАПИСИ КИНЕСКИМ ПИСМОМ ДАТИРАЈУ ОД ПРЕ 6000 ГОДИНА И ОДНОСЕ СЕ НА ОБРЕДНЕ ЗАПИСЕ ГАТАЊА НА КОСТИМА ЖИВОТИЊА
- РАЗВОЈ КИНЕСКОГ ПИСМА КРОЗ ИСТОРИЈУ ОБУХВАТА ЧАК 80.000 КАРАКТЕРА АЛИ САВРЕМЕНИ КИНЕСКИ ЈЕЗИК КОРИСТИ НАЈВИШЕ 8000
- САВРЕМЕНИ КИНЕСКИ ЈЕЗИК СЕ САСТОЈИ ОД ПИКТОГРАМА (ОЧИГЛЕДНЕ СЛИКЕ ПРЕДМЕТА), ИДЕОГРАМА (КАРАКТЕРИ АСОЦИЈАТИВНОГ СЛАГАЊА) И ПИКТО-ФОНЕТИКА У НАЈВЕЋЕМ БРОЈУ (САДРЖЕ РАДИКАЛ КОЈИ НАГОВЕШТАВА ЗНАЧЕЊЕ И РАДИКАЛ КОЈИ НАГОВЕШТАВА ИЗГОВОР)

ЦИВИЛИЗАЦИЈСКЕ ТЕКОВИНЕ КИНЕ

- Четири велика кинеска проналаска: **КОМПАС, БАРУТ, ПАПИР и ШТАМПА** – у великој мери су утицали на развој културе и науке у целом свету.
- Метално звоно за које се верује да је измишљено у Кини 2000. година пре нове ере и данас има широку примену.
- Дрвена весла су настала у Кини 5000. година пре нове ере и врло су слична онима која се користе данас.
- У Кини су пронађене прве керамичке урне које датирају од 7000. година пре нове ере.
- Научници верују да је систем наводнавања настао у Кини пре више од 6000. година.
- Данас широко популарна врста кинеске традиционалне медицине – акупунктура је настала око 1500. година пре нове ере.

ЦИВИЛИЗАЦИЈСКЕ ТЕКОВИНЕ КИНЕ

- Астрономија се развијала у Кини од 200. године пре нове ере до 200. године нове ере.
- Верује се да су четкице за зубе ушле у употребу у Кини око 1000. година пре нове ере.
- Популарне друштвене игре као што су домине, карташке игре, кинески шах, мице и пазле су настале у Кини.
- Ватромет је измишљен у 7 веку у Кини.
- Мастило је измишљено у Кини око 3000. година пре нове ере.
- Кинези су загревањем глине на одређеној температури и њеном даљом обрадом открили порцелан око 1500. година пре нове ере.
- Чај почео да се користи у Кини око 1000 година пре нове ере.

РЕЛИГИЈЕ У КИНИ

• ТРИ ОСНОВНА РЕЛИГИЈСКО-ФИЛОЗОФСКИ СИСТЕМИ ПРЕОВЛАДАВАЈУ У КИНИ: **КОНФУЧИЈАНСТВО, ТАОИЗАМ И БУДИЗАМ**

• **КОНФУЧИЈАНСТВО** ЈЕ ОСНОВАО МИСЛИЛАЦ КОНФУЧИЈЕ ЧИЈУ СУ ШКОЛУ НАСТАВИЛИ ИСТАКНУТИ УЧЕНИЦИ ФОРМУЛИШУЋИ ЊЕГОВА УЧЕЊА У ПИСАНОЈ ФОРМИ. ПРВЕНСТВЕНО СЕ БАВИО ЕТИКОМ И ФИЛОЗОФИЈОМ ЖИВОТА, КОЈЕ СЕ МОГУ СВЕСТИ НА СЛЕДЕЋЕ: *“ ..хармонија у друштвеним односима, колективизам и сарадња у интерперсоналним односима, жеља за учењем и спознајом чије су окоснице: неговање модела понашања заснованог на хуманизму – „зен“ (зхен), осећању дужности и обавеза – „ји“ (уи), поштовању старијих људи – „сјао“ (џјао), оданости – „чунг“ (џхунг), осећај за заједнички и породични живот – „ли“ (ли). ”*

• **КОНФУЧИЈАНСТВО** ЈЕ БИЛО И ОСТАЛО ЈЕДНО ОД НАЈВАЖНИЈИХ ФИЛОЗОФСКО-РЕЛИГИЈСКИХ ПОКРЕТА У КИНИ

Sreća - to je kada te razumeju,
velika sreća - kada te vole,
ogromna sreća - kada voliš ti.

- Konfučije -

Veliki čovek
postavlja stroge
zahteve sebi -
mali ih čovek
postavlja
drugima.

Konfučije

“Nikada ne čini drugome
ono, što ne bi želeo da
drugi učini tebi.”

Konfučije
@ko_je_blo

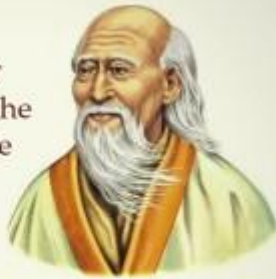
Najveća slava nije u tome da
nikada ne padnemo, nego da
ustanemo nakon što padnemo.

Konfucije

РЕЛИГИЈЕ У КИНИ

- **ТАОИЗАМ** ЈЕ ФИЛОЗОФСКА ШКОЛА КОЈУ ЈЕ ОСНОВАО ЛАО ЦЕ, ОКО 600 Г.П.Н.Е, ЧИЈА СУ УЧЕЊА САБРАНА У ДЕЛУ ***ПУТ И ЊЕГОВА СНАГА***
- ЛАО ЦЕ СЕ ЗАЛАГАО ЗА ЖИВОТ У СКЛАДУ СА ПРИРОДОМ, НАГЛАШАВАЈУЋИ ЈЕДНОСТАВАН ЖИВОТ. ЗА РАЗЛИКУ ОД КОНФУЧИЈА, НИЈЕ СМАТРАО ДА СУ ЗА ДРУШТВО ВАЖНИ СНАЖНА ПОРОДИЦА И ДРЖАВА, НИЈЕ ПРИЗНАВАО ЗАКОНЕ И БИО ЈЕ ПРОТИВ БИЛО КАКВИХ ПРОТИВПРИРОДНИХ АКЦИЈА
- ТРИ ОСНОВНА НАЧЕЛА ТАОИЗМА: **САОСЕЋАЊЕ, УМЕРЕНОСТ, ПОНИЗНОСТ**, ОСНОВНИ СИМБОЛ ТАОИЗМА ЈЕ **ЈИН-ЈАНГ**
- УПРАЖЊАВАЊЕ ТАОИЗМА ПОДРАЗУМЕВА МЕДИТАЦИЈУ, ФЕНГ-ШУИ, ПРОРИЦАЊЕ СУДБИНЕ И ПОНАВЉАЊЕ КЊИГЕ ***ПУТ И ЊЕГОВА СНАГА***
- ПОД УТИЦАЈЕМ КУЛТУРНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ ТАОИЗАМ ЈЕ ИЗГУБИО НА СНАЗИ У КИНИ АЛИ СЕ И ДАЉЕ ПРАКТИКУЈЕ, НЕКАДА ЗАЈЕДНО СА ДРУГИМ РЕЛИГИЈАМА

Do the difficult things while they are easy and do the great things while they are small. A journey of a thousand miles must begin with a single step.

Lao Tzu
Quotes and Sayings

© quotes.snydle.com

YING

NEGATIVE
FEMALE
NIGHT
PASSIVE
MOON
INTUITIVE
COLD
SOFT

YANG

POSITIVE
MALE
DAY
ACTIVE
SUN
LOGICAL
HOT
HARD

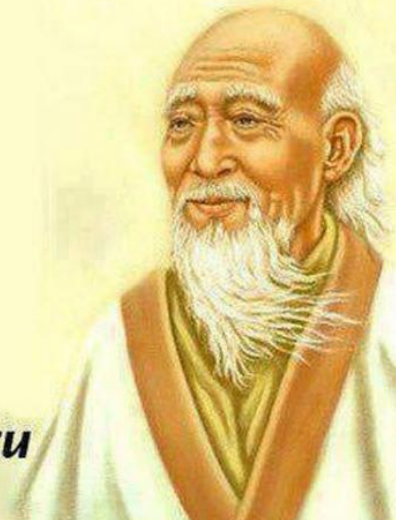
Dajte čoveku ribu i nahranite ga za jedan dan;
naučite ga kako da je lovi i prehranite ga za celi život.

- Lao Tzu -

srecepataneta.rs

*Pazi na svoje misli;
one postaju reči.
Pazi na svoje reči;
one postaju dela.
Pazi na svoja dela;
ona postaju navike.
Pazi na svoje navike;
one postaju karakter.
Pazi na svoj karakter;
on postaje tvoja sudbina.*

Lao Tzu

КИНЕСКА УМЕТНОСТ

- **Калиграфија** је уметност лепог писања која води порекло из Кине, настала око 4000 година пре нове ере резбарењем знакова у оковне рогове или корњачине оклопе. Процењује се да су Кинези између XI и XIV века пре нове ере почели да користе четкицу за писање знакова на тврдим површинама. Најстарији Кинески калиграфски карактери који су до данас очувани, уписани су у металне плоче око 200. година пре нове ере. Калиграфија је у Кини покренула разне друге облике уметности као што су сликање и резбарење кинеских печата. За писање савремене кинеске калиграфије користе се четкица, мастило, папир(свила) и писарски камен, што чини тзв „Четири драгоцености радионице“
- **Оригами** је уметност кинеског сечења папира тј. прва форма декоративног украшавања папиром, настала током Хан династије када је кинески проналазач Цаи Лун измислио папир. Фигуре које су прављене сечењем папира су се у почетку користиле за украшавање прозора и врата па се због тога ова врста уметности назива „Прозорски цвет“. Постоје две врсте сечења папира: маказама или скапелом. Папир треба савити највише 8 пута тако да завршени рад има од 2 до 24 симетричне стране.

乾坤一氣
一枝獨擘
植梅人李雲

深山画境 庚辰仲秋 李一舟画

ХВАЛА НА ПАЖЊИ!